

Voor de 15e keer op rij waren we in Roemenië ter uitvoering van ons project onderwijs. Net als vorig jaar weer een erg warme week en zonder regen. Het project Onderwijs bestaat uit drie onderdelen: Het project **“Kind naar School”** voor de kinderen van 6 t/m 14 jaar, het project **“Middelbaar Onderwijs”** voor 15 t/m 18-jarigen en het project **“Vervolgonderwijs”** voor studenten met een beroepsopleiding. Deze projecten worden alle gefinancierd via Dialoog maar de gelden zijn afkomstig van andere instellingen. Dat zijn de **Stichting Terra**, een stichting uit Leiden die graag anoniem wil blijven en de **Willem Meindert de Hoop Stichting** en daarnaast zijn ook enkele grote anonieme donaties ingezet voor de financiering. Volgens de officiële richtlijnen moeten gezinnen onder een bepaald inkomen steun van de overheid ontvangen zodat al hun kinderen (gratis) onderwijs kunnen volgen. Dit is meer theorie dan praktijk. Of de steun komt helemaal niet, of te laat, of de gezinnen om wie het gaat zijn niet bij machte bij de autoriteiten aan te kloppen of ze worden daar gewoon botweg de deur gewezen.

Zolang deze situatie voortduurt is de steun van Dialoog belangrijk en onmisbaar.

Basisonderwijs (6-14 jaar)

Dit jaar hebben we rugzakjes alleen verschaft aan de groep klas pregatitoare (6-jarigen) en klas 1 en 4, zijnde het begin van de onderbouw resp. bovenbouw, de overige leerlingen kregen de onderwijsspullen geleverd in plastic tassen. Het idee is dat een rugzak wel een paar jaar meegaat. Alle rugzakken en tassen zijn weer geleverd

door de firma ‘Tudose’. Het vullen van de tassen wordt gratis gedaan en dat is niet niks, een enorm karwei voor 650 leerlingen! De aantallen benodigde tassen waren tevoren geschat op basis van de opkomst van vorig jaar en vervolgens hebben we voor ieder leerjaar een fors aantal minder besteld om niet met overvloedige pakketten te blijven zitten. Daarom hebben we in Râmnicu Sărat ook gewerkt met de bekende **onderwijsbonnen**, die op de eerste uitdeeldag aan de ouders werden meegegeven toen de tassen op waren. Deze konden op de tweede uitdeeldag op vrijdag 20 september ingewisseld worden tegen een pakket, ook weer geleverd door de firma Tudose, dit alles op het terrein van de Industrieschool.

Op zaterdag 14 september begonnen we met uitdelen bij het schooltje van Topliceni, vlakbij Rm. Sărat en daarna zijn we pakketten gaan uitdelen in Râmnicu Sărat op het terrein van de industrieschool. Waar we ook uitdelen, overal moeten de ouders eerst hun inschrijvingsbewijs van de school (per kind) laten zien, anders krijgen ze geen pakket. Als ze die vergeten zijn is er nog een *‘tweede kans’* op vrijdag 20 september. Sommige gezinnen ontvingen tegelijk wat geld afkomstig van hun gezin uit Nederland en daarvoor moest uiteraard eerst een identiteitskaart getoond en een handtekening gezet worden. Dit was in een uurtje of vier gepiept.

Tenslotte verhuisden we naar het bergdorp Buda, waar de leerlingen van schooltjes uit de omliggende gehuchten hun pakket in ontvangst konden nemen. Plaats van handeling: het cafeetje van de firma Tudose. De ruim 200 leerlingen konden we in ruim een uur afhandelen. Er bleven uiteindelijk enkele pakketten over. Deze konden bij de bestelling voor de tweede ronde op vrijdag 20 september in Râmnicu Sărat gewoon meegenomen worden.

Nadat we de balans opgemaakt hadden moesten we nog 67 pakketten nabestellen bij de firma Tudose voor de tweede ronde.

Bij de tweede ronde op vrijdag 20 september kwamen

gelukkig vrijwel alle ouders die een bon gekregen hadden opdagen. We bleven slechts met 5 pakketten zitten (die gaan naar volgend jaar).

Het aantal uitgedeelde pakketten per klas vindt u in de tabel.

aantal uitgedeelde en overgebleven pakketten (Topliceni, Buda en Rm. Sărat)

	uitgedeeld		overgebleven
Kl. pregatitoare/Klas I	87	rugzakken	0
Klas 2/3	113	tassen	1
Klas 4	60	rugzakken	2
Klas 5/8	188	tassen	1
Totaal	448		4

Kosten van de pakketten: € 6433

Vergeleken met de 495 kinderen van 6-14 die vorig jaar een pakket kregen dus 10 % minder. Ook iets minder dan geschat, de prognose was namelijk 471 (ca. 5%). Dit speelt alleen in de bovenbouw vanaf klas 4. Kennelijk haken er nogal wat kinderen af nadat ze de eerste jaren geen enkele ondersteuning van thuis of heel slecht en ongeïnspireerd onderwijs hebben gekregen. Bij veel kinderen is de woonsituatie volkomen ongeschikt om bijvoorbeeld zoiets als huiswerk te doen, iets wat op de meeste schooltjes wel wordt meegegeven. De ouders zijn nogal eens analfabeet en kunnen de kinderen niet helpen en zien daar ook soms het belang niet van in. Anderen vinden het de moeite niet waard om er een hele middag voor in de rij te staan. Dat betekent dat ze kennelijk geld genoeg hebben om het zelf aan te schaffen; wat ons betreft is dat prima natuurlijk. Een pakket is bedoeld voor wie het echt nodig heeft.

Bij de prognose voor volgend jaar gaan we uit van een dalende trend in het aantal leerlingen.

Middelbaar onderwijs

In 2011 heeft stichting Terra een onderwijsproject geadopteerd voor de doelgroep 15 t/m 18-jarigen. Voor het middelbaar onderwijs hebben we dit jaar net als in 2011 t/m 2018 onderwijspakketten laten samenstellen door Tudose om kostenefficiënt te werken. Ook deze keer geen rugzakken maar plastic tassen.

Op vrijdag 13 september zijn de tassen uitgedeeld aan leerlingen van de industrijschool in Râmnicu Sărat. Dit verliep snel, in totaal 188 pakketten. Er was ondersteuning van de school aanwezig.

Op zaterdag 14 september kregen scholieren van het middelbaar onderwijs die niet op de Industrijschool zitten hun pakket. Dat waren er 29.

In totaal zijn er 217 onderwijspakketten uitgedeeld aan middelbare scholieren. Dit is 10 minder dan vorig jaar. Eén pakket bleef over.

Kosten van de pakketten: € 5023

Subsidie practicummateriaal

In het voorjaar voorzagen we de school nog van tekenmateriaal in de vorm van passersets en van wat practicummateriaal voor de veterinaire opleiding

Waarde: € 820

Vervolgonderwijs

Voor het vorige schooljaar hebben we vier studenten ondersteund bij hun opleiding tot verpleegkundige, allen vrouwen. Twee ervan hebben de opleiding nu afgerond, de andere twee gaan nu naar het derde en laatste jaar. De afgestudeerden hadden op het moment dat wij ze ont-moetten nog geen werk gevonden. Om in een ziekenhuis aan een baan te komen moet er eerst weer een cursus gevolgd worden (vreemd als je net de opleiding hebt afgerond), waarna via een test wordt besloten wie wordt aangenomen. Dat het daarbij niet altijd alleen om de re-sultaten van de test gaat maar ook vaak om wat er onder tafel wordt geschoven is helaas nog steeds een feit. We zijn in Roemenië. Heel vervelend dat deze praktijken maar blijven bestaan.

De derdejaars krijgen ook voor de cursus 2019-2020 van Dialoog steun in de vorm van de betaling van het schoolgeld. Voor één van de afgestudeerden betaalde Dialoog ook in juni nog examengeld ter waarde van 400 Ron (€ 86). Ze krijgen het geld niet in de hand. We betalen bij de schooladministratie en we ontvangen een factuur.

Even de afgestudeerden ontmoeten (op 1 na) op een terrasje van Rm.Sărat

Nieuwe gegadigden voor steun vervolgoopleiding

We zijn via de administratie van het lyceum "Nicolae Paunescu" waar 'onze' oude studenten gestudeerd hebben in contact gekomen met zes nieuwe studenten die voor onze steun in aanmerking komen. Alle zes vrouwen, waarvan vijf in opleiding tot 'assistent medical generalist', oftewel een soort van opleiding tot (algemeen) verpleegkundige en één voor de opleiding tot apothekers-assistente. Drie van hen wonen tamelijk ver weg en het kostte ons dan ook heel wat tijd hen thuis op te zoeken. Dat doen we om te beoordelen of de economische situatie van de student wel dusdanig is dat steun van ons op zijn plaats is.

Eén van hen is een vrouw van 55 jaar, wonend in een dorp op ca.30 km van Rm.Sărat, gescheiden, met een dochter van 21 jaar die zwaar geestelijk gehandicapt is en volledig afhankelijk is van de verzorging van haar moeder. Inkomen nihil. Ze heeft net de middelbare avondschool afgemaakt en wil verder komen. Telkens met een micro-bus op en neer pendelen naar Rm.Sărat, terwijl een

buurvrouw de zorg voor de dochter waarneemt. Een zwaar leven.

Een andere studente woonde zelfs zo ver weg dat wij geen tijd hadden haar helemaal op te zoeken. Zij verblijft dan ook bij een familielid in Rm. Sărat, maar de informatie die we kregen van haar zelf en de school was voldoende om haar onze 'beurs' toe te kennen.

De derde ver weg wonende studente troffen we aan in een dorpje op ca. 15 km van Rm.Sărat te midden van kakelen-de kippen, kraaiende hanen, knorrende varkens, koerende duiven, kortom een heerlijk landelijke omgeving, maar van de verkoop van wat eieren of kippen kan je niet leven. Ze woont samen met haar moeder (weduwe) en twee broers. Een beetje financiële steun is voor deze gemotiveerde studentes een geschenk uit de hemel. Dit geldt ook voor de overige drie studentes die in Rm.Sărat wonen, zonder uitzondering in armoedige en aftandse flatgebouwen die in Nederland al lang rijp voor de sloop waren geweest. Al met al zorgt Dialoog dus het komende studiejaar voor een 'beurs' voor 8 studenten (ca. € 325 per student).

Wij betaalden nu de eerste twee termijnen (van de vijf termijnen) van de opleiding. Dit gebeurt bij de school-administratie

En dan nog één

Een zoon van een van onze contact-gezinnen wil graag een kapperscursus volgen. Deze duurt ca. drie maanden.

Kosten 1050 Ron = €228, inclusief de reiskosten naar Buzău, 40 km, 2x per week. Betalen we graag.

Uw aanstaande kapper ziet u hiernaast.

In totaal worden voor de cursus 2019-2020 **674 leerlingen** verder geholpen met hun opleiding, van lagere school t/m beroepsonderwijs.

Indrukken onderwijs

We kwamen erachter dat de scholen nog een hele waslijst aan spullen vragen aan de ouders om op school af te geven. Nee, niet alleen pennen en schriften e.d.. Wat dacht u van geld voor rollen toiletpapier, gordijnen in het lokaal, afwasmiddel, krijt, etc. etc. Spullen die gewoon voor aankleding en onderhoud van het gebouw nodig zijn. En dat ter waarde van ca. 150 Ron (€ 32) per leerling, terwijl Dialoog basisschoolleerlingen steunt met een pakket dat gemiddeld 67 Ron (€ 14) waard is!! Een belachelijke eis van de scholen die helemaal thuisheert bij het Ministerie. Je kunt, net als bij ons, wel om een ouderbijdrage vragen, maar niet aan mensen die nauwelijks geld hebben om eten of kleren te kopen.

Er is het afgelopen jaar wel wat gebeurd aan de salarissen van het onderwijspersoneel maar aan kwaliteitsverbetering weinig. Op scholen waar het merendeel van de kinderen tot de Roma behoort of tot de categorie 'ver onder de armoedegrens' heb je zeer gemotiveerde en gespecialiseerde onderwijzers nodig om deze kinderen plezier in het krijgen van onderwijs te geven. Op school 'nr. 3' van Rm.Sărat, de school waar alle kinderen van de armenwijk Zidari (ofwel 'Flamanda'- de hongerigen) op zitten zijn deze niet te vinden. Opnieuw komen we in deze wijk tal van kinderen tegen die na jaren school het alfabet nog niet kunnen opzeggen, de tafels niet kennen en niet weten wat de hoofdstad van Rusland of Frankrijk is (in groep 8!). Onderwijzers (van een andere school) verklaarden dat er van hogerhand allerlei regeltjes zijn gekomen die het hen moeilijk maakt op te treden tegen leerlingen die het te bont

maken. Tijdens de les mogen ze er niet uit gestuurd worden, de leerlingen kunnen doen waar ze zin in hebben en dat is meestal allerm minst lezen, schrijven en rekenen. Van huis uit wordt dat amper gestimuleerd en als de ouders analfabeet zijn kunnen die de vorderingen ook niet controleren. Zitten blijven is er niet bij, de leerlingen moeten over, ook al presteren ze voor geen meter. Daardoor zitten er leerlingen met zeer uiteenlopende niveaus in de klassen wat het lesgeven nog moeilijker maakt. Als de voorzieningen in het schoolgebouw dan ook nog eens veel te wensen overlaten, kun je wel nagaan dat alleen bezielende, gemotiveerde en gedreven docenten er nog iets van zouden kunnen maken. Een punt van overweging dus of we volgend jaar nog kinderen uit deze wijk een pakket moeten geven. Het bestuur zal zich hierover buigen.

Gelukkig zijn er ook veel leerlingen waar onze hulp wel goed terecht komt. Zij kunnen dan na de basisschool (t/m klas 8) naar het vervolgonderwijs.

Op de industrijschool zag alles er nog hetzelfde uit als vorig jaar en het jaar daarvoor. Er was alleen een lokaaltje voor de opleiding tot assistent dierenarts bijgekomen, voorzien van wat practicummateriaal waarin Dialoog heeft voorzien (zie blz. 4). We werden even binnengelaten in een les en dan krijg je sterk de indruk terug te gaan in de tijd, zeg de jaren vijftig/zestig van de vorige eeuw, als je let op de sfeer, de methoden en de materialen.

Veel van de leerlingen van de Industrijschool reizen dagelijks per bus heen en weer van dorp naar stad. Anderen overnachten voor 2 Ron/nacht (€ 0,25) in een soort van internaat, zonder catering. Daar moeten ze dan zelf voor zorgen.

De mama van Nicoleta is blij haar kind te zien.....via WhatsApp

Nicoleta, die bij haar grootouders inwoont, kijkt naar het schermje van haar smartphone. Haar moeder bevindt zich 2500 km verder in Londen. Zo praten ze dagelijks een paar minuten met elkaar. Dit is de dagelijkse praktijk voor bijna 350.000 Roemeense kinderen die opgroeien zonder ouders omdat die in het buitenland verblijven om een centje te verdienen. Dat is de schaduwzijde van het zogenaamde succesverhaal van de uitbreiding van de EU naar de oost-bloklanden. De cijfers van het aantal 'alleen-thuis-kinderen' zijn niet zo exact omdat veel ouders de autoriteiten niet inlichten wanneer ze de kinderen bij familie achterlaten.

Onwetendheid, onverschilligheid en angst de voogdij over de kinderen te verliezen spelen hierin mee.

hun mama is gelukkig nog thuis